

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2021 r.

Pozycja 69

POSTANOWIENIE z dnia 20 stycznia 2021 r. Sygn. akt Ts 62/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący
Jarosław Wyrembak – sprawozdawca
Wojciech Sych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 25 września 2018 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej sygnowanej przez [...] sp. z o.o. i H.M.W.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

Skarga konstytucyjna wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 12 kwietnia 2018 r. (data nadania) sygnowana została przez [...] sp. z o.o. reprezentowaną przez prezesa spółki H.M.W. oraz przez H.M.W. – właściciela udziałów w spółce. W skardze sformułowano żądanie stwierdzenia, że art. 9 ust. 2, 2a i 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.; dalej: ustawa wprowadzająca KRS) jest niezgodny z art. 2, art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 Konstytucji.

W skardze podniesiono, że zakwestionowane przepisy naruszają prawo własności (art. 64 ust. 1 Konstytucji), a także zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz ochrony praw słusznie nabytych (art. 2 Konstytucji). Przedstawiono także pogląd, że nieodpłatne przejęcie własności przez Skarb Państwa, będące co do istoty wywłaszczeniem, jest sprzeczne z brzmieniem art. 21 Konstytucji, który gwarantuje wywłaszczenie za odszkodowaniem.

Postanowieniem z 12 września 2018 r. (doręczonym pełnomocnikowi 25 września 2018 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej stwierdziwszy, że nie została ona wniesiona przez uprawniony podmiot. Trybunał ustalił, że spółka [...] sp. z o.o. została z mocy prawa wykreślona z rejestru sądowego z dniem 1 stycznia 2016 r. W związku z tym, jako podmiot nieistniejący, nie jest beneficjentem określonych w Konstytucji praw i wolności. W sprawie, w związku z którą zostało zainicjowane postępowanie przed Trybunałem, konstytucyjne prawa i wolności przysługują jedynie wspólnikom

byłej spółki, i to oni są podmiotami legitymowanymi do wystąpienia ze skargą konstytucyjną. Niezależnie od powyższego, Trybunał ustalił ponadto, że skardze należy odmówić nadania dalszego biegu, ponieważ dołączone do niej orzeczenie nie spełnia warunków określonych w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w art. 53 ust. 1 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072). Nie rozstrzyga ono bowiem o wskazanych w skardze prawach wyrażonych w art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 Konstytucji. Trybunał ustalił także, że spośród zakwestionowanych w skardze przepisów, podstawę prawną orzeczenia stanowił tylko art. 9 ust. 2 i 2a zdanie pierwsze ustawy wprowadzającej KRS.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Trybunału Konstytucyjnego, wniesionym 2 października 2018 r. (data nadania), zarzucono, że Trybunał błędnie ustalił, iż skargę wniósł podmiot, który nie posiada legitymacji skargowej. Zwrócono także uwagę, że ze „sformułowań w początkowej i końcowej treści” pisma procesowego oraz dołączonych do niego pełnomocnictw wynika, iż środek ten został złożony zarówno przez skarżącą spółkę, jak i przez jej współnika. W związku z tym, jeśli nawet skarżąca nie ma legitymacji do złożenia skargi, to ma ją jej współnik. W skardze nie zgodzono się także z tym, że art. 9 ust. 2a zdanie drugie oraz art. 9 ust. 2b ustawy wprowadzającej KRS nie był podstawą ostatecznego orzeczenia. Jak podkreślono: „przedmiotem zarzutu była całość wskazanych przepisów, a nie ich poszczególne zdania”, dlatego nie można zgodzić się ze stanowiskiem, że „zarzut naruszenia art. 9 ust. 2, [ust.] 2a oraz [ust.] 2b ustawy (...) [wprowadzającej KRS] jako całości nie spełnia warunków wskazanych w art. 79 ust. 1 Konstytucji”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) stanowi podstawę wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał rozpatruje zażalenie w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Rozpoznając zażalenie bada zakwestionowane postanowienie pod kątem prawidłowego zidentyfikowania w nim przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu było m.in. wniesienie jej przez nieuprawniony podmiot.

W zażaleniu nie zakwestionowano tego, że skarżącej spółce – jako wykreślonej z rejestru – nie przysługuje legitymacja do wniesienia skargi. Podniesiono natomiast, że Trybunał nie uwzględnił faktu, iż oprócz nieistniejącej spółki, skarżącym jest także jej współnik. W toku postępowania odwoławczego Trybunał uznał, że tak sformułowany zarzut jest zasadny. Okoliczność ta nie może jednak przesądzać o uwzględnieniu zażalenia. Trybunał zważył bowiem, że o odmowie nadania skardze dalszego biegu przesądziła także ta okoliczność, iż orzeczenie, które wskazano w skardze jako ostateczne, nie spełnia warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Wprawdzie – jak ustalił Trybunał – zostało ono wydane na podstawie zakwestionowanego w skardze art. 9 ust. 2 i 2a zdanie pierwsze ustawy wprowadzającej KRS, ale nie rozstrzyga ono o prawach wyrażonych w art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 Konstytucji. Tym samym, nie może stanowić oparcia skargi wniesionej przez współnika nieistniejącej spółki.

Mając powyższe na względzie, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – postanowił jak w sentencji.